

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 5C/31/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615200672
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2020:8615200672.3

Uznesenie

Okresný súd Svidník v spore žalobcu O. K., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX U. XX, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47234466, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 831 02 Bratislava, IČO: 35 807 597, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1 051,07 eura s prísl., o sťažnosti žalovaného proti uzneseniu tunajšieho súdu č. k. 5C/31/2015-109 zo dňa 18.11.2019 o výške náhrady trov konania, takto

rozhodol:

I. Sťažnosť žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Svidník č. k. 5C/31/2015-109 zo dňa 18. novembra 2019 **z a m i e t a**.

II. Žalobcovi **p r i z n á v a** náhradu trov konania proti žalovanému za sťažnostné konanie v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 16.2.2015 domáhal proti žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia v sume 1 051,07 eura s prísl.

2. Tunajší súd rozsudkom č. k. 5C/31/2015-64 zo dňa 26.5.2017 rozhodol tak, že: I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 051,07 eura s 8,05 % úrokom z omeškania ročne od 10.2.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. II. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu. III. Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok v sume 63 eur na účet Slovenskej pošty, a.s. do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný.

4. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 3Co/157/2017-97 zo dňa 1.2.2018 rozhodol tak, že: Potvrďuje rozsudok. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%.

5. Rozsudok tunajšieho súdu č. k. 5C/31/2015-64 zo dňa 26.5.2017 nadobudol právoplatnosť dňa 15.2.2018.

6. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 5C/31/2015-109 zo dňa 18.11.2019 vyšší súdny úradník rozhodol tak, že: I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi na účet právneho zástupcu Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie vo výške 432,84 eura, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia. II. Žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému.

7. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť žalovaný. Svoju sťažnosť odôvodnil tým, že žalovaný nesúhlasí so žalobcom uplatnenou náhradou trov právneho

zastúpenia, ktoré si v predmetnom konaní uplatňuje právny zástupca žalobcu a považuje ich za neprimerane vysoké z nasledovných dôvodov: § 243 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“ v príslušnom gramatickom tvare) „V sťažnosti sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému uzneseniu smeruje, v čom sa postup alebo uznesenie súdu považuje za nesprávne a čoho sa sťažovateľ domáha.“ Žalovaný má za to, že Uznesenie sp. zn. 6Csp/29/2018 zo dňa 29.10.2019 vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že predmetom spore bol nárok žalobcu na zaplatenie sumy 1051,07 eura a samotné trovy právneho zastúpenia sú neprimerane vysoké vzhľadom k hodnote sporu. Podľa § 251 CSP „Troy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.“ Podľa § 257 CSP „Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.“ Podľa § 264 ods. 1 CSP „Ak možno hodnotu nárokov alebo hodnotu, ktorá má byť základom na výpočet súdneho poplatku zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, určí ju súd podľa svojho odhadu.“

Podľa § 264 ods. 2 CSP „Rovnako sa postupuje aj vtedy, ak hodnotu podľa odseku 1 síce možno zistiť znaleckým posudkom avšak náklady na jeho vypracovanie sú v zjavnom nepomere k predmetu sporu...“ Vo vyššie uvedených ustanoveniach CSP je vyjadrená záujmová zásada a zásada proporcionality medzi výškou vymáhanej čiastky a trovami konania. Žalovaný ďalej poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4MCdo 21/2009 zo dňa 25.2.2010, v ktorom sa konštatuje, že „súd rozhodujúci o trovách je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom konania v spore. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje medze. Je preto potrebné rozlišovať medzi právom účastníka na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Troy konania potrebné na účelné vynaloženie alebo na ochranu práv sa však nemôžu posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne.“ „Neprimeranosťou nemožno rozumieť iba zjavný nepomer medzi výškou uplatnenej drobnej

pohľadávky a výškou trov konania, ale vôbec aj vznik trov konania, ktorých vznik vo vzťahu k jednoduchosti sporu je ako taký neprimeraný“ (Uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn.: 7Co/347/2015 zo dňa 31.3.2016). Zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Žalobca sa síce mohol dať zastupovať v civilnom konaní advokátom, avšak trovy s tým spojené nemožno považovať za trovy účelné. Žalovaný si dovoľuje poukázať na nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. II.ÚS 736/12 zo dňa 2.10.2013, podľa ktorého: „Každý má podľa čl. 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania. Slobodu voľby advokáta, vyplývajúcu z takto vymedzeného základného práva, však nemožno vnímať bezbreho.“ Voľba advokáta a v tejto súvislosti vysoká výška náhrad spojených s cestami advokáta k pojednávaniam, spôsobená predovšetkým vzdialenosťou sídla advokáta od príslušného súdu, je neprimeraná. V prípade, ak nejde o spor mimoriadne náročný alebo komplikovaný, by mal súd dbať okrem iného i na to, aby nedochádzalo k zneužívaniu práv na úkor fyzických a právnických osôb. Prostriedky vynaložené na presun advokáta z jeho sídla k príslušnému súdu v situácii, kedy v obvode bydliska účastníka konania i v obvode konajúceho súdu pôsobia desiatky osloviteľných advokátov, nie sú prostriedkami potrebnými k účelnému bráneniu práva, ako to má na mysli §

251 CSP. „Troy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.“ Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že pre všetky zložky tvoriace náklady konania platí korektív vyššie

citovaného ustanovenia CSP a teda za všetkých okolností musí ísť o náklady potrebné k účelnému uplatňovaniu, resp. k bráneniu práva. Kritérium účelnosti je nutné posudzovať pri každej položke samostatne, a teda priznanie nároku na náhradu odmeny za služby poskytnuté advokátom neznamená automatickú povinnosť priznať aj náhradu všetkých ďalších výdavkov spojených s pribatím advokáta, bez ohľadu na ich potrebnosť. Rovnaký názor zastáva vo svojom rozhodnutí aj Okresný súd Žiar nad Hronom, č. k. 10C/126/2014-102, ktorý vo svojom odôvodnení konštatoval, že „Súd nepriznal právnomu zástupcovi navrhovateľa trovy konania za náhradu za stratu času za účasť na pojednávaní a ani účtovnú náhradu za cestu na pojednávanie z Košíc do Žiaru nad Hronom, nakoľko tieto náklady súd nepovažuje za účelné a hospodárne vynaloženie na bránenie práv navrhovateľky. Súd neupiera navrhovateľke právo na súdnu ochranu, je mu zrejme, že bežný spotrebiteľ potrebuje aktívnu právnu podporu pri bránení

svojich práv na súde, avšak poukazuje na to, že je mu súčasne z jeho úradnej činnosti známe, že v obvode tunajšieho súdu pôsobí niekoľko združení na ochranu spotrebiteľov a taktiež pôsobia právnické kancelárie, ktoré sa zaoberajú ochranou práv spotrebiteľov, preto sa súdu javí neúčelné a súčasne nehospodárne, aby spotrebiteľ splnomocňoval na ochranu svojich záujmov advokátsku kanceláriu, ktorej sídlo je vzdialené z obvodu tunajšieho súdu cca 200 km. Takéto účtovné trovy konania sa potom súdu javia nehospodárne a neúčelné, preto ich nepriznal.“ Žalovaný dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 5/2013: Tropy konania vzniknuté zastupovaním advokáta v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer

totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní, vyhotovených advokátom, mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej - ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelné) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde. Na základe uvedeného považujeme vyčíslené trovy advokáta za neúčelné, nakoľko právny zástupca žalobcu vystupuje vo viacerých skutkovo identických prípadoch s rovnakým nárokom a teda je v celosti naplnení predpoklad judikátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 5/2013, keď právny zástupca zastupuje viacerých klientov v hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní, vyhotovených advokátom, mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej - ktorej veci. Do pozornosti dávame len niektoré konania v ktorých právny zástupca zastupuje klientov voči tomu istému účastníkovi konania teda žalovanému v skutkovo rovnakých sporoch: konanie vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom, sp. zn. 22C/188/2016, o zaplatenie 349,01 eura s prísl., konanie vedenom na Okresnom súde Zvolen, sp. zn. 13C/122/2015, o zaplatenie 1 008 eur s prísl., konanie vedenom na Okresnom súde Košice I, sp. zn. 15C/22/2016, o zaplatenie 816 eur s prísl., konanie vedenom na Okresnom súde Levice, sp. zn. 6C/66/2014, o zaplatenie 576 eur s prísl., konanie vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom, sp. zn. 12C/7/2015, o zaplatenie 322 eur s prísl., konanie vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom, sp. zn. 5Csp/4/2017, o zaplatenie 8 349,62 eura s prísl., konanie vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom, sp. zn. 5C/6/2016, o zaplatenie 315,44

eura s prísl., konanie vedenom na Okresnom súde Levice, sp. zn. 7C/31/2014, o zaplatenie 531,23 eura s prísl., konanie vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom, sp. zn. 22C/188/2016, o zaplatenie 349,01 eura s prísl., konanie vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom, sp. zn. 24C/60/2016, o zaplatenie 3 698 eur s prísl. Na základe vyššie uvedeného možno dedukovať, že vzniknuté trovy nie sú účelné nakoľko právny zástupca v skutkovo tých istých prípadoch podáva rovnakú formu podania pričom mení len identifikačné údaje. Vzhľadom na uvedené žalovaný žiadal, aby príslušný súd uznesenie Okresného súdu Svidník,

vedeného pod sp. zn. 5C/31/2015 zo dňa 18.11.2019 zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 27.12.2019 k sťažnosti žalovaného uviedol, že uznesením Okresného súdu Svidník vydaným v konaní vedenom pod sp. zn.: 5C/31/2015 vo veci konajúci súd zaviazal žalovaného na náhradu trov právneho zastúpenia žalobcovi celkovo vo výške 432,84 eura. Voči uvedenému uzneseniu však žalovaný podal sťažnosť, ktorá bola doručená právnomu zástupcovi žalobcu. Vo vzťahu k podanej sťažnosti žalobca v zastúpení uvádza, že s právnou argumentáciou protistrany nesúhlasí a súhlasí so sťažnosťou napádaným uznesením konajúceho súdu. V ďalšom k podanej sťažnosti žalobca uviedol nasledovné. Žalovaný vo svojej sťažnosti namieta výšku uplatňovaných trov právnym zástupcom žalobcu, nakoľko podľa názoru žalovaného trovy právneho zastúpenia priznané žalobcovi nie sú účelne vynaloženými trovami. S právnym názorom žalovaného, podľa ktorého nie je možné považovať za účelne vynaložené trovy konania trovy pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, sa nemožno stotožniť. Takýto názor je v rozpore s ústavným princípom rovnosti účastníkov súdneho konania, nakoľko využitie poskytnutia služieb splnomocneného zástupcu je právom každého účastníka/strany sporu a využitie tohto práva nemôže mať vplyv na iné práva účastníka, napríklad právo na náhradu trov konania. Ústavne garantované právo na právnu pomoc zahŕňa právo účastníka konania zvoliť si, či sa nechá alebo nenechá zastúpiť v konaní a prípadne tiež kým. Právne zastúpenie je tak ponechané úplne na vôli strany sporu, a to bez ohľadu na to, či by sa bol schopný zastupovať sám alebo nie. Dôvody rozhodnutia žalobcu sa v konaní zastúpiť advokátom nemožno hľadať len v nedostatku jeho právneho vzdelania, ale napríklad aj vo väčšej miere objektivity zástupcu, jeho konkrétnej špecializácii na danú problematiku a podobne. Žalobca si musí byť vedomý toho, že v prípade neúspechu poniesie náklady konania, prípadne aj náklady právneho zastúpenia protistrany. Na druhej strane mu však príslušné procesné predpisy garantujú, že jeho náklady

budú v prípade úspechu nahradené. Vzhľadom na ústavne zaručené právo na právnu pomoc nie je možné prostredníctvom uvedeného termínu (neúčelne vynaložené náklady konania) vymedziť kategóriu subjektov, ktorá by tak z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie, a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať a z hľadiska ostatných účastníkov ju diskriminovať. Stranu sporu nie je možné sankcionovať tým, že jej nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám, resp. že si mohol zvoliť iného zástupcu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.9.2015, vydané v konaní vedenom pod sp. zn.: 4MCdo/16/2014). Z tvrdení žalovaného vyplýva, že strana sporu by si mohla vybrať advokáta len z obvodu okresného súdu, v tomto prípade Okresného súdu Svidník, čím by došlo jednoznačne k porušeniu práva strany sporu na slobodný výber právneho zástupcu. Takýto záver je potrebné považovať za odporujúci podstate práva na právnu ochranu. Právo na výber advokátskej kancelárie nemôže byť obmedzovaný tým, že klient si musí vybrať niekoho zo svojho okolia bez ohľadu na to, aké skúsenosti s povahou týchto súdnych sporov táto kancelária má. Ak by si každý strana sporu musela vybrať advokáta z obvodu svojho bydliska, bolo by ustanovenie o povinnosti náhrady cestovného a straty času zbytočné. Vo vzťahu k uvedenému si dovoľujeme upriamiť pozornosť súdu aj na - Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 9.11.2010, vydané pod sp. zn.: 5MCdo/21/2009, v ktorom dovolací súd ustálil, že: „postup súdu smerujúci k tomu, že z nákladov na právne zastúpenie dochádza k vylúčeniu náhrad cestovného a náhrad za stratu času (v tomto prípade uplatňovaných v súvislosti s účasťou na pojednávaní súdu) len preto, že sídlo advokátskej kancelárie sa nenachádza v obvode (okrese) sídla konajúceho súdu alebo bydliska účastníka konania, nezodpovedá sledovanému cieľu, tak ako to má na mysli § 142 až § 150 OSP a dotknutá právna úprava o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (vyhláška č. 655/2004 Z.z.) v spojení s čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a ústavne konformnému výkladu reprezentovanému Ústavným

5
5C/31/2015

súdom Slovenskej republiky v tom, že zmyslom a účelom inštitútu náhrady trov konania pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon; tieto sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne (porovnaj napr. II. ÚS 31/04).“ - Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 6.4.2016 vydaný pod sp. zn. 15Co/129/2016, v ktorom súd uviedol nasledovné: „Rozhodnutie okresného súdu je vecne správne aj vo výroku o trovách konania. Trovy právneho zastúpenia navrhovateľa boli vypočítané podľa ust. Platnej vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov a konkrétna námietka odporcu, že priznanie náhrady trov advokátovi za cestu z miesta jeho sídla z Košíc do miesta Okresného súdu v Žiari nad Hronom, kde sa konalo dňa 5.8.2015 pojednávanie, že takáto náhrada nepredstavuje účelne vynaložené trovy, nie je opodstatnená.“ Vo vzťahu k uvedenému uviedol, že kancelária právneho zástupcu žalobcu sa venuje takmer výlučne práve problematike spotrebiteľského práva, pričom aj s ohľadom na túto špecializáciu a skúsenosti nemožno výber občana ako účastníka súdneho konania obmedziť. Právo na výber advokáta nemôže byť obmedzovaný tým, že si musí vybrať niekoho zo svojho okolia bez ohľadu na to aké skúsenosti s povahou týchto súdnych sporov ten ktorý advokát má. Ak by si každý účastník musel vybrať advokáta z obvodu svojho bydliska bolo by ustanovenie o povinnosti náhrady cestovného a straty času zbytočné. V súvislosti s uvedeným tiež poukazujeme aj na - Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15.10.2014, vydaný pod sp. zn.: III. ÚS 457/2014 - 27 v ktorom sa uvádza: „Troy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva a súde. Iba v celkom výnimočných situáciách, najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom, by mohlo ísť o trovy konania, ktoré by sa nedali kvalifikovať ako vynaložené účelne. Za zneužitie práva na zastúpenie advokátom sa nepovažuje udelenie plnomocenstva advokátovi osobou, ktorá zamestnáva osobu s právnickým vzdelaním.“ - uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.9.2015 vydané pod sp. zn.: 4MCdo/16/2014, v ktorom najvyšší súd uviedol: „Pojem „účelný“ je nevyhnuté chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými či nadmernými nákladmi (napr. opakované uplatnenie náhrady za prevzatie a prípravu zastupovania, nepotrebné konzultácie s klientom atď.). Vzhľadom na ústavne zaručené právo na právnu pomoc nie je možné prostredníctvom uvedeného termínu (neúčelne vynaložené náklady konania) vymedziť kategóriu subjektov, ktorá by tak z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie, a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať a z hľadiska ostatných účastníkov ju diskriminovať. Účastníka nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov

zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám.“ Záverom uviedol, že predmetný spor nezavinil ani žalobca, ani jeho právny zástupca. Žalobca pred začatím súdneho konania žalovaného osobitne písomne vyzval na dobrovoľné vydanie žalovanej sumy. Nakoľko žalovaný uvedomujúc si početné rozhodnutia v totožných veciach uplatňovaný nárok pred podaním žaloby, ani v priebehu konania dobrovoľne nevydal, spôsobil vznik súdneho sporu a s tým spojené vzniknuté trovy konania. Poukázal na to, že značný počet podobných konaní je zapríčinený najmä konaním žalovaného, ktorý v úverových zmluvách dlhodobo neuvádza obligatórne náležitosti a vyžaduje od spotrebiteľov odplatu, ktorej výška je v jednoznačnom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi. Navyše aj v prípade snahy o mimosúdne vyriešenie sporu, žalovaný túto ignoruje, a teda núti spotrebiteľa uplatniť si svoj nárok na súde. V súlade s uvedeným, a tým, že k vzniku a väčšiemu počtu sporov dochádza práve konaním žalovaného, ako aj tým, že žalovaný má

možnosť predísť sporu a zabrániť tak vzniku nároku na náhradu trov konania, účastník konania si musí byť vedomý toho, že v prípade neúspechu poniesie náklady konania, prípadne aj náklady právneho zastúpenia protistrany. Na druhej strane mu však príslušné procesné predpisy garantujú, že jeho náklady budú v prípade úspechu nahradené. Aj z predžalobnej výzvy ktorá bola adresovaná žalovanému vyplývalo, kde má sídlo advokátska kancelária žalobcu, pričom žalovaný mohol trovám konania predísť dobrovoľnou úhradou žalovanej sumy pred začatím konania. Uvedený názor podporuje aj rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 25.6.2015 vydaný pod sp. zn.: 16Co/1404/2014, v ktorom krajský súd uvádza: „Naviac navrhovateľka pred začatím konania vyzvala odporcu na mimosúdne vyriešenie veci, a samotný väčší počet podobných konaní, a teda aj s tým súvisiacich návrhov na začatie konania je zapríčinený najmä konaním odporcu, ktorý v úverových zmluvách dlhodobo neuvádza obligatórne náležitosti a vyžaduje od spotrebiteľov odplatu, ktorej výška je v jednoznačnom rozpore so zákonom, prípade i dobrými mravmi, ktoré skutočnosti sú odvolaciemu súdu zrejme z jeho rozhodovacej činnosti. Každá jednotlivá zmluva, na základe ktorej je podaná návrh vo veci samej, musí byť podrobená osobitnému a dôkladnému posúdeniu na základe čoho sa následne navrhovateľka domáhala svojho nároku. K väčšiemu počtu sporov spotrebiteľského charakteru tak dochádza práve konaním odporcu, ako aj tým, že odporca mal možnosť predísť sporu a zabrániť vzniku nároku na náhradu trov konania, ak v danom prípade nejde ani o drobný spor podľa ust. § 200ea O.s.p., a teda nepripadá do úvahy ani zníženie náhrady trov konania z dôvodu podľa § 150 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd preto zmenil rozhodnutie okresného súdu vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania tak, že navrhovateľke priznal plnú náhradu trov konania.“ V súvislosti s uvedeným tiež záverom poukázal to, že výška nároku na náhradu trov konania, ktorú si žalobca uplatnil bola s ohľadom na zásadu hospodárnosti konania samotným žalobcom krátená, čo takisto odporuje tvrdeniam žalovaného o akomsi „nehospodárne“ priznanom nároku žalobcovi na náhradu trov konania. Na základe uvedeného je tak potrebné považovať tvrdenia žalovaného o neúčelnosti vynaložených trov žalobcu za nesprávne, nedôvodné a zavádzajúce. V tejto súvislosti ďalej poukazujeme na to, že jedným z atribútov civilného sporového konania a právneho štátu je zásada právnej istoty, čo vyjadruje, že strana konania môže očakávať, že jej spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou. V zmysle uvedeného žalobca poukazuje na aktuálne znenie čl. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, v zmysle ktorého: Čl. 2 ods. 1) Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Čl. 2 ods. 2) Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. V rámci rozhodovania to konštatoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí vydanom v konaní vedenom pod sp. zn.: 5ECdo/192/2014, v ktorom je uvedené: „K zásadám právneho štátu, ktorými je sudca viazaný, patrí aj princíp právnej istoty. Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnakú odpoveď (napr.: I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Ústavný súd vo svojej judikatúre konštatuje, že rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. n. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS

328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Podobne ESLP v rozsudku Beian proti Rumunsku konštatuje, že je v rozpore s princípom právnej istoty, ak súd v obdobných veciach rozhodne odlišne, pričom práve úlohou najvyššieho súdu je usmerňovať takéto rozdielne rozhodnutia. Vychádzajúc z faktu, že princípy právneho štátu sú princípmi ústavnými a preto je súd (sudca) nimi viazaný, je jeho povinnosťou rešpektovať princíp právnej istoty a zabezpečiť jeho uplatnenie v rozhodovacej činnosti.“ Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby konajúci súd podanú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

9. Podľa § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10. Podľa § 239 ods. 1 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

11. Podľa § 239 ods. 2 CSP sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

12. Podľa § 240 CSP sťažnosť môže podať ten, v koho neprospech bolo uznesenie vydané.

13. Podľa § 248 CSP o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

14. Podľa § 249 CSP súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 250 ods. 1 CSP ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

16. Podľa § 250 ods. 2 CSP ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

17. Súd na základe sťažnosti podanej oprávnenou osobou a v zákonnej lehote preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

18. Súd na základe námietok žalovaného uvedených v jeho sťažnosti poukazuje na to, že zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane sporu alebo strane, ktorej to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 31/04 zo dňa 17.12.2004). V danom prípade je nutné konštatovať, že žalobca nepodal nedôvodnú žalobu, z jeho strany došlo k uplatneniu svojho práva v dôsledku konania žalovaného a teda trovy konania žalobcovi vznikli v priamej príčinnej súvislosti s konaním žalovaného. Pri svojej argumentácii v rámci sťažnosti sa žalovaný odvoláva na neprimeranosť trov konania voči uplatnenej pohľadávke,

8

5C/31/2015

príčom svoje námietky opiera o rozhodnutia vyšších súdnych autorít. Súd uvádza, že zákon neobsahuje legálnu definíciu pojmu neprimeraný, pri posudzovaní primeranosti vyčíslených trov je však potrebné zohľadniť viacero kritérií, ako dôvod podania žaloby, počet relevantných úkonov vykonaných v priebehu konania, postoj strany a okolnosti poskytovania právnej pomoci. To znamená, že aj pri drobných sporoch, pri ktorých by nemali trovy prevyšovať hodnotu uplatnenej pohľadávky, nemožno bez ďalšieho uzavrieť, že tieto sú neprimerané, aj keď ich výška presahuje hodnotu sporu. V danom konaní nemožno v žiadnom prípade hovoriť o neprimeranosti uplatnených trov, tieto boli vyčíslené za skutočne nevyhnutné úkony, potrebné pre úspešné uplatnenie práva. Predmetom konania bola žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1 051,07 eura s prísl., z čoho možno usudzovať, že nešlo o jednoduché právne posúdenie sporu, keďže skutkové tvrdenia strán boli sporné. Z uvedených dôvodov súd považuje

trovy konania za primerané. K námietke neúčelnosti trov konania súd uvádza, že súdom priznané úkony právnej služby v napadnutom uznesení považuje v celom rozsahu za účelne priznané. Trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením strany sporu advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva na súde. Iba vo výnimočných situáciách, najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom by mohlo ísť o trovy konania, ktoré by sa nedali kvalifikovať ako vynaložené účelne (z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.8.2016, sp. zn. I. ÚS 264/2016). Vzhľadom na vyššie uvedený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 1.2.2018, sp. zn. IV. ÚS 83/2018 súd opätovne preskúmal účelnosť každého úkonu právnej služby samostatne, pričom dospel k záveru, že všetky priznané úkony právnej služby boli účelne vynaložené na uplatnenie práva žalobcu, o čom svedčí aj konečné rozhodnutie, v ktorom mal žalobca plný úspech.

19. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že vyšší súdny úradník v napadnutom uznesení správne určil výšku náhrady trov konania a správne posúdil aj účelnosť jednotlivých úkonov právnej služby. Z uvedených dôvodov súd sťažnosť žalovaného zamietol.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Vo vzťahu k trovám sťažnostného konania súd priznal žalobcovi trovy sťažnostného konania v plnom rozsahu, pretože bol v sťažnosti úspešný. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Vo Svidníku dňa 24. marca 2020